

ACC. N:R M. 16266:1-7.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Amandus Elmkvist, Kalmar*
Härad: *Kinnaröd* Berättare: " " "
Socken: *Kalmar* Berättarens yrke: *vagnmakare*
Uppteckningsår: *1961* Född år *1878* i *V. Forsås*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vagnmakare och vagnmakeri. s. 1-7.

LUF 110

13/11-61

Skriv endast på denna sida.

nr 1
År 1895 den 24 oktober följde jag
anställning hos en gammal välgärn
vagnmakare i Väckelsång Kungälv
län vid namn Samuel Sandberg
som då tillhörde o f a smältjärn-
åker-vagn-träd till smedler som be-
stod av äldre. Varför jag ville bli
vagnmakare var ju först intresset
och som tiderna var på den tiden
dåliga anser jag skulle det samma
vara något mera lönande än
något annat.

då anställdes vi lärare på en
lön av 3 år fördelat så att första
året och andra året betalades ingen
lön all men 3 året betalades 50 kronor
men mat och bostad fick vi
och var vi duktiga kunde vi få extra

m: 2

ACC. N:R M. 16266:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

50 åre eller 75 åre i veckan såsom Tricks
penning, arbetstiden var för den tiden
lång från klötsen 5.30 på morgonen
till kl 9 på kvällen men värdaren
var en snäll och hygglig man.

Såsom gesäll har jag ej arbetat
utan när läran var ganska
långade jag som egen följare
det var nämligen så att min far
hadde en liten verkstad han var
en litet snickare med röjehanda
mest med att rusta gamla hus åt
bården.

Under den tid jag arbetat med vagns
arbetet har jag ålstraf och förvätrat
vagnsmodeller, tillverkningarnetool
etc, en del har jag inkrästat på annat
håll.

nr 3

ACC. N:R M. 16266:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

år 1898 på vintern började jag på egen
hand, anledningen till vallet av
verksamhet var brist på nytt
vagnsnickeri, som för mig varit harn-
våringen, i byggnads förs på den tiden
flera vagnmakare men dem hade sitt
 mesta arbete för ortens bönder.

Min harnvårens uttrötte sig till att
börja med för vagnssnickeri inom
och utan gränserna och på senare
år omfattade våra vagn en tredje del
af vårt land, vagnens ansvärning
i pressen har jag haft litet anlitat
vagns vagnsnickeriförering har jag ej
varit i.

Såsom personal under min verksamhet
har varit lärare från hantverkare
huru a torpare huru

n: 24

ACC. N:R M. 16266:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

deras arbetstid. Behandling antönings
och bestod var det som hvar som för
mig under min lärtid eller som i
vi i år beskrivit, att arbete utfördes
för den tiden för hand sågning hyllning
vågra maskiner fanns ej ej tillgång till
kraft, verktygen bestod af en större klyp-
såg samt hyllan stämjern i flera stycken
Hjultänarne svarade för hand med en svar-
sare vi träpade

handsågar

jag sålde nästan all vagnarbetet till
snider och delvis till länsläro.

Virket till vagnarne som bestod af ek till
hjul och samt björk till det äfriga även firman
gran till hästarne, många vagnar
tillverkades av ask & aln & k & lättre
skarabanger viktariavagnar lundvagnar och
vanliga äkerogagnar samt alla slag av vinter

wp 5

ACC. N:R **M. 16266:5.**

**FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND**

äldoner såsom ikebätker slädes för järn
och stål, samt alla slag av arbeta
såsom arbetaraggar, arbetshästar etc.
Virket köptes af bönder för kontant rögn
det genom byte, handvarrensen var små
ibland det var många på den tiden som
på vissa städer tillverkade rögnarbete
var jernbeslagarna hjul först tillverkades
är ej bekant, men 1940 upphörde att
med jernbeslagarna hjul, arbetarna gjorde
måde smederna och bönderna, äldonen
deresat järn ragnsmåtare både i Uppsala
och hemma på landet, anordnade tillverk-
ning av vagnstänger eller träspännvagnar
var det ungefär lika många av
slag. De vagnstyper som var mest
i bruk i Gränsåns trakten var
vanliga ikebätkar, charranger och

n: 6

ACC. N:R M. 16266:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landsöer användes endast av några
l. k. Storbånder dessa vagnar kommit
nest i bruk här i Långan för 1900 talet,
hos Herrskapen hade den nog funnits
i bruk jag vill minnas jag såg sådana
sedan 1890 vid 1940 Långare dessa vag-
nar ersattes av bilar. Helt ut i bruk
var dessa vagnar ungefär vid 1945.

Jag skall här i korthet anvisa vad pris
vissa vagnstyper betingade
för ett charbonnäs träd var priset först 30
kro steg sedan till 35 av ask eller aln var
priset 60-65 kro för en vanlig smälands-
akrvagnsträd 18 steg sedan till 28 kro
för en arbetsby euker 12 kro steg sedan
till 20 för en karpvagn arbets 18 sedan 25
allt med träd och arbete kunde

nr 7

ACC. N:R M. 16266:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

daglönen på den tiden i uppgift till
krönan 150 eller i bästa till 2 kro för 12-
timmars arbete fick man vara belåten
arbetskätters betygade ett pris för enlat
8 och 10 kronor priset för sådden 12 och 14 kro
priset att för träd och arbete, vi förhåller
mer icke mera något sådant vägnararbete
eller eller dylikt ej sedan 1941
i så fall var det andra priser

Skulle vi önska några mera upplysningar
är vi velkomna om jag ^{kan} besvara
dem

Ålagakningsfullt
Skrivit